

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 718
din data de 10.12.2014

Dosar nr.: 259/2014

Petiția nr.: 2718/16.04.2014

Petentă: S.M.

Reclamată: Școala Gimnazială „Iordache Cantacuzino” Pașcani și M.D.

Obiect: Plângerea vizează faptul că, copilul petentei nu a beneficiat de recuperare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. Ș.M., cu

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Școala Gimnazială „Iordache Cantacuzino” cu sediul în loc.

I.2.2. M.D. învățător în cadrul Școlii Gimnaziale „Iordache Cantacuzino”

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 2718 din 16.04.2014, petenta supune atenției faptul că fiul său cu autism a fost înscris la o școală normală în cls. I, a rămas repetent, ulterior fiind mutat la o școală specială.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 2718/07.05.2014 a fost citată petenta, iar prin adresa nr. 3184 din 07.05.2014 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 20.05.2014.

3.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 2718 din 16.04.2014, petenta supune atenției faptul că fiul său cu autism a fost înscris la o școală normală în cls. I, a rămas repetent, ulterior fiind mutat la o școală specială.

Petenta susține că în septembrie 2012 fiul său a fost înscris la Școala Gimnazială „Iordache Cantacuzino” Pașcani. În urma unei evaluări a Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași (C.J.R.A.E.) s-a emis certificatul de orientare școlară de menținere în învățământul de masă pentru școala Gimnazială „Iordache Cantacuzino” Pașcani, valabil până în data de 13.12.2016 cu grad/nivel de deficiență UȘOR. Petenta este nemulțumită de faptul că pe tot parcursul anului fiul său a fost notat cu calificativul insuficient. La sfârșitul anului școlar d-na învățătoare a dat tatălui (asistent personal) carnetul de elev, fișa privind traseul educațional al elevului, fișa de caracterizare psihopedagogică din care rezultă că fiul petentei este repetent, fișă considerată incompletă de petentă deoarece nu are propunerea psihopedagogului sau a profesorului de sprijin.

Petenta susține că la îndrumarea doamnei învățătoare tatăl minorului a fost trimis cu actele respective la C.J.R.A.E. Iași. Soțul petentei a făcut cerere pentru a înscrie copilul în Școala Specială Pașcani. Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Iași a emis în data de 13.09.2013 două certificate de orientare școlară pentru Școala Specială, schimbând doar în 9 luni gradul/nivelul de deficiență din UȘOR pe GRAV.

Petenta susține că nu a făcut cerere pentru evaluarea copilului și pentru a se emite certificat pe Școala Specială.

În data de 07 noiembrie 2013 petenta a depus o contestație la Comisie și a solicitat ca fiul său să meargă în clasa a II-a în învățământul de masă cu programă adoptată pentru a se respecta planul de recuperare a copilului conform hotărârii nr.1903/12.07.2013.

Petenta este nemulțumită pentru faptul că fiul său a fost transferat la Școala Specială fără acordul ambilor părinți, schimbarea colectivului l-a afectat emoțional. De asemenea, precizează că nu se văd progrese în evoluția copilului, dimpotrivă imită gesturile și vocabularul celorlalți copii. Consideră că schimbarea de la o școală la alta nu a fost făcută în interesul copilului.

Anexează la petiție documente în copie precum:

- Certificatele de orientare școlară și profesională nr. 791/13.12.2012; nr. 591/13.09.2013
- cerificatul medical nr. 343 din 12.06.2013.

- adresa răspuns de la I.S.J. Iași, cu nr. 7369 din 10.03.2014
- solicitarea tatălui ca minorul să fie evaluat
- foaia matricolă a minorului
- traseu educațional

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin adresa nr. 3495 din 19.05.2014 Școala Gimnazială "Iordache Cantacuzino", prin director, a transmis următorul punct de vedere:

- elevul a frecventat în anul școlar 2012/2013, clasa I în unitatea acestora la recomandarea CJRAE Iași prin certificatul OSP nr. 791/13.12.2013. În acest interval de timp elevul nu a făcut față sarcinilor școlare specifice învățământului de masă;
- potrivit certificatului de încadrare a copilului într-un grad de handicap nr. 1982/R1/17.07.2012 elevul a fost încadrat în grad de handicap GRAV cu mențiunea că necesită asistent personal. Asistentul personal al copilului a fost desemnat tatăl elevului;
- la cererea familiei și a școlii elevul a fost evaluat în anul 2013 de o Comisie a CJRAE Iași, iar certificatul de OSP cu nr. 591/13.12.2013 recomandă integrarea în învățământul special;
- elevul a fost transferat în urma acestei evaluări la Școala Specială Pașcani, fiindu-i eliberată la cererea familiei foaia matricolă cu nr. 1930/24.09.2013.

4.3.1. Prin adresa nr. 3740 din 28.05.2014 C.J.R.A.E. Iași prin director arată următoarele:

În data de 17.10.2012, la Serviciul de Evaluare și Orientare Școlară și Profesională (SEOSP) din cadrul CJRAE Iași s-au prezentat ambii părinți ai copilului, împreună cu acesta, în vederea orientării sale școlare. Cererea a fost completată de către mamă, S.M., care a solicitat școlarizarea copilului la Școala Gimnazială "Iordache Cantacuzino" din Pașcani, unde fiul său, era deja elev și frecventa activitățile școlare, fiind înscris în clasa I. Începând cu luna septembrie 2012.

Ulterior, dat fiind că la momentul în care s-a făcut cererea în cauză părinții nu au putut prezenta toate actele necesare pentru a realiza orientarea școlară și profesională adecvată a copilului părinții acestuia (căsătorii fiind) au completat dosarul copilului (nr.314/28.11.2012) cu documentele necesare.

Având în vedere documentele din dosar, solicitarea părinților, cât și faptul că decizia de orientare școlară și profesională se lua după aproximativ trei luni de la începerea anului școlar, interval de timp în care copilul era deja înscris și frecventa activitățile didactice ale unei clasei I de la Școala Gimnazială "Iordache Cantacuzino" din Pașcani, membrii Comisiei de Orientare Școlară și Profesională au considerat că este în interesul elevului să i se dea șansa de a încerca să se adapteze în școala de masă, drept pentru care a fost emis Certificatul de Orientare Școlară și Profesională nr. 791 / 13.12.2012, prin care s-a decis "menținerea în învățământul de masă școala Gimnazială "I. Cantacuzino" Pașcani, cls. I. experimental, în anul școlar 2012-2013, cu adaptarea cerințelor la clasă".

În certificatul nr.791 / 13.12.2012 apar două erori materiale și anume:

a) la transcrierea gradului / nivelului de deficiență este trecut **gradul ușor, față de gradul grav** așa cum este precizat în certificatele de încadrarea în grad de handicap

nr. 1982/R1 /17.07.2012 și Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului Iași din ședința din 17.07.2012, existente la dosar. Menționează că atribuția stabilirii tipului și gradului de deficiență / handicap este în sarcina Serviciul de Evaluare Complexă din cadrul DGASPC Iași, Comisia de Orientare Școlară și Profesională din cadrul CJRAE Iași preluând-o ca atare în actele / documentele oficiale.

b) deși decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională este de "menținerea în învățământul de masă Școala Gimnazială "I. Cantacuzino", Pașcani, cls. I, experimental, în anul școlar 2012-2013, cu adaptarea cerințelor la clasă", valabilitatea certificatului este înscrisă **în mod eronat ca fiind până la data de 13.12.2016** înainte de începerea anul școlar următor, în data de 02.09.2013, s-a prezentat la SEOSP Iași tatăl copilului împreună cu copilul, în vederea reorientării sale școlare în acest context menționăm că părinții copilului sunt căsătoriți, niciunul nefiind decăzut din drepturi. Cererea de reevaluare a fost completată de către tată, care a solicitat orientarea copilului înspre Școala Gimnazială Specială Pașcani, începând cu anul școlar 2013-2014, în vederea reevaluării situației elevului, tatăl acestuia a reactualizat piesele din dosar cu documente la zi.

Analizând documentele din dosar (inclusiv documentele ce țin de evaluarea educațională - fișa privind traseul educațional și fișa psihopedagogică - realizate de către cadrul didactic care a predat la clasa în care a fost integrat elevul și de către profesorul de sprijin care a lucrat cu acesta), decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională a fost de integrare în învățământul special școala Gimnazială Specială Pașcani, cls. II, în anul școlar 2013-2014, cu terapii specifice diagnosticului clinic, așa cum rezultă din Certificatul de Orientare Școlară și Profesională nr. 52 / 13.09.2013. Menționează că în legislația în vigoare, respectiv în OMECTS 6552, se prevăd, printre altele:

- la art.II - cine și cum poate face cererea de evaluare / reevaluare a copiilor / elevilor / tinerilor în vederea orientării școlare și profesionale. Astfel, cererea de realizare a evaluării poate fi făcută, după caz, de către părinte / tutorele legal instituit / școală / instituții educaționale / instituții ale statului. Conform art 18 (alin 2) din OMECTS 6552, reevaluarea se realizează, de regulă, când apar schimbări la nivelul performanței școlare și a funcționalității copilului / elevului / tânărului și / sau la cererea părintelui și / sau profesorului, cel mult una pe an și cel puțin una la nivel de învățământ". În cazul de față cererea de reevaluare a fost făcută de tată, care, în plus, este și asistent personal al copilului.

- la art. 16 - se precizează ce presupune și cine realizează evaluarea educațională, respectiv că evaluarea educațională presupune stabilirea nivelului de cunoștințe și a gradului de asimilare și corelarea acestora cu posibilitățile și nivelul intelectual al copilului / elevului / tânărului, a nivelului de adaptare la mediul școlar și social, precum și identificarea problemelor și CES, precum și că evaluarea educațională se va realiza de către cadrele didactice direct implicate în procesul educațional.

În data de 17.10.2013, mama elevului a depus o cerere de reevaluare a copilului, contestând decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională Iași, așa cum apare aceasta în Certificatul de Orientare Școlară și Profesională nr. 52 / 13.09.2013, solicitând reînscrierea copilului la Școala Gimnazială "Iordache Cantacuzino" din Pașcani.

În urma analizării contestației, comisia nou constituită prin decizia d-nei Inspector școlar General a hotărât în data de 07.11.2013 menținerea deciziei Comisiei de Orientare Școlară și Profesională, consemnată în certificatul ar. 52 / 13.09.2013, anume cea de orientare școlară a copilului în învățământul special, la școala Gimnazială Specială Pașcani, cls. II, în anul școlar 2013-2014, cu terapii specifice diagnosticului clinic.

Referitor la decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională Iași de a-l orienta pe elev în învățământul special, cu terapii specifice diagnosticului clinic, menționează faptul că s-au luat în considerare inclusiv următoarele aspecte, stipulate și în legislația în vigoare (OMECTS 6552/2011):

Art. 6 Evaluarea, în sensul prezentei metodologii, este un proces complex, continuu și dinamic, realizat cu scopul de a cunoaște în profunzime și de a estima din punct de vedere cantitativ și calitativ particularitățile dezvoltării, limitele și potențialul copilului/elevului/tânărului cu CES.

Art. 9 Finalitatea evaluării este de a orienta decizia și acțiunea educațională și de a propune programe ameliorativ formative pe anumite paliere de dezvoltare, de a stabili serviciile educaționale optime în funcție de nevoile specifice ale copilului / elevului / tânărului cu CES.

Art. 21 Asistența psihoeducațională reprezintă un ansamblu de servicii specializate pentru copiii /elevii / tinerii cu CES, vizând, după caz, consiliere psihopedagogică terapii specifice, recuperatorii-compensatorii, anchetă socială, mediere școlară.

Art. 22 Scopul asistenței psihoeducaționale îl reprezintă oferirea de sprijin pedagogic și psihologic copiilor cu CES în vederea optimizării procesului educațional, adaptării și integrării sociale și profesionale.

În concluzie, consideră că, date fiind diagnosticele puse copilului, rezultatele evaluărilor realizate de către Serviciul de Evaluare Complexă din cadrul DGASPC Iași (prin care s-a realizat stabilirea și încadrarea în tipul și gradul de deficiență / handicap), evaluările realizate de către Serviciul de Orientare Școlară și Profesională din cadrul CJRAE Iași, precum și solicitarea explicită a tatălui (care, în plus, are și calitatea de asistent personal al copilului), decizia de orientare a copilului spre "Școala Gimnazială Specială Pașcani începând cu anul școlar 2013-2014 (unde, pe lângă programul școlar adaptat, poate beneficia de terapii specifice diagnosticului clinic) este în interesul copilului, având scopul unei încercări de recuperare a acestuia și de optimizare a adaptării și integrării sociale și profesionale.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, prin plângerea înregistrată cu nr. 2718 din 16.04.2014 petenta sesizează faptul că fiul său cu handicap (autism) a fost înscris la o școală normală în clasa I, a rămas repetent și a fost mutat la o școală specială fără acordul său.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul

analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul director reține că petenta invocă vătămarea dreptului la recuperare a fiului său conform planului de recuperare privind orientarea școlară dată de DGASPC Iași de către reclamată pentru că nu a fost mutat la o școală specială.

5.5. În speța de față, petenta reclamă presupuse fapte de discriminare prin faptul că fiul său a fost transferat la Școala Specială Pașcani. Pe de altă parte, din probatoriul depus de părțile reclamate reiese faptul că fiul petentei a fost transferat în urma unei evaluări la Școala Specială Pașcani, fiindu-i eliberată la cererea familiei foaia matricolă cu nr. 1930/24.09.2013. Mai mult, soțul petentei a făcut cerere pentru a înscrie copilul în Școala Specială Pașcani.

5.6. Totodată, se face mențiunea că, în data de 17.10.2013, mama elevului a depus o cerere de reevaluare a copilului, contestând decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională Iași, așa cum apare aceasta în Certificatul de Orientare Școlară și Profesională nr. 52 / 13.09.2013, solicitând reînscriserea copilului la Școala Gimnazială "Iordache Cantacuzino" din Pașcani.

În urma analizării contestației, comisia nou constituită prin decizia d-nei Inspector școlar General a hotărât în data de 07.11.2013 menținerea deciziei Comisiei de Orientare Școlară și Profesională, consemnată în certificatul ar. 52 / 13.09.2013, anume cea de orientare școlară a copilului în învățământul special, la școala Gimnazială Specială Pașcani, cls. II, în anul școlar 2013-2014, cu terapii specifice diagnosticului clinic.

Referitor la decizia Comisiei de Orientare Școlară și Profesională Iași de a-l orienta pe elev în învățământul special, cu terapii specifice diagnosticului clinic, menționează faptul că s-au luat în considerare inclusiv următoarele aspecte, stipulate și în legislația în vigoare (OMECTS 6552/2011).

5.7. Luând act de documentele din dosar și susținerile părților, Colegiul reține că atât urmare petiției cât și ulterior, cu ocazia îndeplinirii procedurii de citare, petentei i s-

a pus în vedere să indice, în cauză, orice mijloace de probă ce ar putea fi reținute în sensul aspectelor relevate în petiție. Potrivit art. 20 alin. 6 teza finală din O.G. nr. 137/2000 republicată”, în fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice”. Colegiul este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii vecine și conexe de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări prima facie împotriva petentului de către partea reclamată, pe criteriul de “handicap”.

5.8. Astfel, Colegiul director nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, un raport de cauzalitate între criteriul invocat de petentă, respectiv, “handicap” și faptul că nu i s-a respectat dreptul la recuperare. Tocmai pentru respectarea dreptului la recuperare copilul a fost transferat de la Școala de masă la școala specială, deoarece nu a făcut față sarcinilor școlare specifice învățământului de masă.

5.9. De asemenea, raportul de cauzalitate între fapta imputată (nerespectarea dreptului la recuperare) și criteriul invocat (handicap) nu poate fi reținut, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. în cazul semnalat de petentă nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (lipsă raport de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată);

2. clasarea dosarului;

3. se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

HALLER ISTVAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

PANFILE ANAMARIA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – membru

Redactat și motivat de F.V.,S.C.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.